

त्रयोपिलोकालोकत्रयवासिनोपि जनाविधातृविहितं विधानं नातिक्रामंते हियतस्तस्य वशगाः ब्रह्मादिस्थावरांताः वाली परांप्रीतिं त्वत्संबंधजां प्राप्स्यति मत्संकल्पा
त् ॥ किंच भवत्यपि वालिसंबंधजां प्रीतिं सुग्रीवसंबंधात्प्राप्स्यसि ॥ ते पुत्रोयौवराज्यं प्राप्स्यतिच ॥ चेनाहमपि शापं प्राप्स्याम्येवेति ॥ ४३ ॥ धात्रेदं विधानं तथैववि
हितं ॥ यथा मयोक्तंरुतंच ॥ अनेन सर्वज्ञत्वशक्तिराविष्कृता ॥ एवमीश्वरकृतं सर्वं ज्ञात्वा शूरपत्न्योनशोचंति ॥ ध्वनता मुखेनोपलक्षिता विरराम त्यक्तपरिदेवनाभूत् ॥ ४४ ॥
दधमानः ॥ इतिरामाभि० रा० ति० कि० चतुर्विंशःसर्गः ॥ २४ ॥ ॥७३॥ समानशोकः सुग्रीवादिभिरितिशेषः ॥ १ ॥ शोकयुक्तःपरितापस्तेनाशोकश्चित्त

त्रयोपिलोकाविहितंविधानंनतिक्रामंतेवशगाहितस्य ॥ प्रीतिंपरांप्राप्स्यसितांतथैवपुत्रश्चतेप्राप्स्यतियौवराज्यं ॥ ४३ ॥ धात्रावि
धानंविहितंतथैवनशूरपत्न्यःपरिदेवयंति ॥ आश्वासितातेनमहात्मनातुप्रभावयुक्तेनपरंतपेन ॥ सावीरपत्नीध्वनतामुखेनसुवेषरूपा
विररामतारा ॥ ४४ ॥ इत्यार्षेश्रीमद्रामायणेवाल्मीकीयेआदिकाव्येकिष्किंधाकांडेचतुर्विंशःसर्गः ॥ २४ ॥ ॥७३॥ स
सुग्रीवंचतारांचसांगदांसहलक्ष्मणः ॥ समानशोकःकाकुत्स्थःसांत्वयन्निदमब्रवीत् ॥ १ ॥ नशोकपरितापेनश्रेयसायुज्यतेमृतः ॥
यदत्रानंतरंकार्यंतत्समाधातुमर्हथ ॥ २ ॥ लोकवृत्तमनुष्ठेयंरुतंवोवाप्यमोक्षणं ॥ नकालादुत्तरंकिंचित्परंकर्मउपासितुं ॥ ३ ॥

धर्मः ॥ तावन्मात्रेणैव नमृतस्य श्रेयः ॥ समाधातुमनुष्ठेतुं ॥ २ ॥ लोकवृत्तं लोकाचारोप्यनुष्ठेयएव ॥ तच्च बाप्यमोक्षणरूपं कृतं युष्माभिरितिशेषः ॥ यद्वा कृतं पर्याप्तं
बाप्यमोक्षणमितिद्वितीया तृतीयार्थे ॥ यतःकालात्तत्तत्कर्मणिविहितात्कालादुत्तरं परंतस्मिन्नतिक्रान्तइतियावत् ॥ किंचिदपि परं कर्म विहितं कर्म उपासितुं कर्तुमशक्यं
कालस्योपादेयकारणत्वात् ॥ अकाले कृतस्याकृतप्रायत्वादितिभावः ॥ ३ ॥